

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายรัฐไท พงษ์ศักดิ์

เกิดวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๑๑ อายุ ๕๐ ปี

ที่อยู่ เลขที่ ๕ หมู่ ๒ ตำบลปิลั้ว อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย

อาชีพ เกษตรกร

พื้นที่ผลิตพืชอินทรีย์ ประเภทไม้ผล ๒ แปลง พื้นที่รวม ๑๑ ไร่ ดังนี้

- แปลงที่ ๑ พื้นที่ ๕ ไร่ ได้แก่ ทูเรียน ๑๒๐ ต้น มังคุด ๑๐๐ ต้น และลองกอง ๗๐ ต้น
- แปลงที่ ๒ พื้นที่ ๗ ไร่ ได้แก่ มังคุด ๒๐๐ ต้น ทูเรียน ๑๕๐ ต้น เงาะ ๑๐๐ ต้น

ความเป็นมา

นายรัฐไท พงษ์ศักดิ์ เป็นเกษตรกรที่ได้เรียนรู้การทำอาชีพเกษตรกรมาตั้งแต่วัยเยาว์ โดยเมื่อก่อนอาชีพทำนาข้าว หลังจากได้รับมรดกเป็นสวนผลไม้ จึงเริ่มมาทำสวนผลไม้ในแบบของตนเอง เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๑ ด้วยการลองผิดลองถูก แต่เนื่องจากยังขาดความรู้ในการทำสวน ผลผลิตถูกศัตรูพืชทำลายมาก ขายไม่ได้ราคา

หลังจากศึกษาแนวทางการทำเกษตรอินทรีย์ จึงเริ่มพัฒนาระบบการผลิตด้วยความมุ่งมั่น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยใช้ปุ๋ยหมักในการปรับปรุงดิน เพื่อให้ดินมีความสมบูรณ์เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช มีการทดลองใช้สมุนไพร เพื่อป้องกันกำจัดแมลง แต่ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ผลไม้ยังถูกแมลงทำลายมากเช่นเดิม เมื่อนำไปจำหน่ายก็ได้รับราคาต่ำ โดยพ่อค้าจะคัดเป็นเกรดตกชั้น หรือด้อยคุณภาพ

เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๐ เป็นช่วงที่เริ่มประสบความสำเร็จ ในการทำผลไม้อินทรีย์ เนื่องจากดินเริ่มมีความสมบูรณ์ ต้นมังคุด ลองกอง และทูเรียน เริ่มมีความสมบูรณ์ขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพยายามเพิ่มและรักษาระบบนิเวศให้สมดุลคล้ายกับป่าธรรมชาติ มีการตัดแต่งกิ่งให้มีความเหมาะสม และใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก อย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้นไม้ปรับตัวเข้ากับวิธีการผลิตแบบอินทรีย์ และมีผลผลิตเพิ่มมากขึ้น จึงได้ชักชวนให้คนในชุมชนปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตแบบอินทรีย์ และมีผู้สนใจ จำนวน ๖ ราย และเริ่มยื่นขอการรับรองมาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์จากกรมวิชาการเกษตร แต่ยังไม่ได้รับการรับรอง เนื่องจากมีบางข้อกำหนดที่จะต้องแก้ไข และในช่วงนั้น ยังไม่มีผู้ซื้อผลไม้อินทรีย์ ทำให้สมาชิกบางรายขอออกจากกลุ่ม

เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๕ เริ่มดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีสมาชิก ๖ ราย และเพิ่มเป็น ๙ รายในปี พ.ศ.๒๕๕๗ และเริ่มมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ โดยเปิดให้ชิมฟรี ๕ ปี ทำให้เริ่มเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคและยังดำเนินกิจกรรมมาจนถึงปัจจุบัน สินค้าที่จำหน่ายในกลุ่มได้แก่ ผลไม้อินทรีย์(เงาะ ทูเรียน มังคุด ลองกอง) ทูเรียนกวน ทูเรียนทอด เครื่องสำอางจากชันโรง น้ำผึ้งชันโรง เป็นต้น และมีการส่งผลผลิตไปจำหน่ายที่ประเทศญี่ปุ่น โดยการดำเนินการของบริษัทเอกชน ทำให้พอมีรายได้มาพัฒนาระบบการผลิตอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นสาขาการผลิตพืชอินทรีย์

๑. แนวความคิดริเริ่ม และความพยายามพัฒนาผู้ประกอบการในการสร้างสรรค์ผลงาน

๑.๑ แนวความคิดในการทำงาน

๑) แนวคิดด้านการผลิต

การทำสวนผลไม้จะต้องมีวิธีการผลิตที่ปลอดภัยและได้สินค้าเกษตรปราศจากสารตกค้าง ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค แนวคิดการทำเกษตรอินทรีย์ จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาสินค้าเกษตรของตนให้มีความแตกต่างจากสินค้าเกษตรทั่วไป โดยมีแนวคิดการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านร่วมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาช่วยในการทำเกษตรอินทรีย์ มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดต้นทุนการผลิต และสร้างอัตลักษณ์ของสินค้า

การรวมกลุ่มเพื่อผลิตผลไม้อินทรีย์ เป็นเรื่องสำคัญมาก เนื่องจากจะต้องเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเชื่อมโยงการตลาดให้มีปริมาณผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค อีกทั้งการรวมกลุ่มยังเป็นการช่วยกันด้านการผลิต เช่นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การร่วมกันทำปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยหมักและสารสมุนไพรต่างๆ เพื่อประหยัดต้นทุนและลดความแตกต่างกันของวิธีการผลิต และการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูป พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยการรวมกลุ่มนั้นจะต้องพัฒนาไปพร้อมๆกับการทำการตลาด เริ่มจากการรวมกลุ่มคนในชุมชนก่อน หลังจากสำเร็จแล้วจึงค่อยขยายผลออกไปภายนอก และการรวมกลุ่มยังเป็นการช่วยกันทำงานให้สำเร็จและเป็นกิจกรรมให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพและชุมชนของตนเองอีกด้วย

๒) แนวคิดด้านการรับรองมาตรฐาน

การนำมาตรฐานเกษตรอินทรีย์มาเป็นแนวทางในการผลิตและยื่นขอใบรับรอง จะเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค สามารถนำไปรับรองไปกล่าวอ้าง ในการขยายผลเพื่อรวมกลุ่มผลิตและการพัฒนาตลาดไปพร้อมกัน

๓) แนวคิดด้านการตลาด

ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ ยังคงเป็นปัญหาของเกษตรกร หากพึ่งพากลไกการตลาดในการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว อาจทำให้การประกอบอาชีพเกษตรกรมีความเสี่ยงสูง และเกิดภาวะหนี้สิน ดังนั้น จึงมีแนวคิดที่จะสร้างเครือข่ายการตลาดของตนเอง **“ปลูกเอง ขายเอง”** ราคาจำหน่ายจะต้องเป็นธรรมทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย

เนื่องจากผลไม้ที่ผลิตแบบเกษตรอินทรีย์จะมีลักษณะภายนอกไม่สวย เมื่อนำไปจำหน่ายในตลาดทั่วไป จะได้ราคาถูก ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน จึงมีความจำเป็นต้องเชื่อมโยงกับกลุ่มลูกค้าที่นิยมบริโภคผลไม้จากการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ให้ได้ โดยจะต้องมีแหล่งจำหน่ายสินค้าที่หลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยจะมุ่งเน้นนำเสนอคุณภาพภายในและรสชาติของผลไม้มากกว่ารูปลักษณ์ภายนอก

การนำเสนอวิถีชุมชน เพื่อบอกเล่าความเป็นมา นำเสนออัตลักษณ์ของชุมชน ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นแนวคิดที่จะเชื่อมโยงผู้บริโภคให้มาท่องเที่ยว เลือกซื้อสินค้าภายในชุมชน โดยที่ไม่ต้องขนส่งผลผลิตออกไปอีกด้วย

การจำหน่ายผลผลิตอินทรีย์ ทั้งจำหน่ายในกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพสินค้าเป็นหลัก คือ **“เราขายความอร่อย”** ผลไม้อินทรีย์จะต้องมีความอร่อยมาเป็นอันดับแรก โดยเก็บเกี่ยวทุเรียนตามอายุเก็บเกี่ยวเพื่อให้ได้ผลผลิตที่แก่เต็มที่ และเก็บเกี่ยวมังคุดในระยะ ๓ และ ๔ ที่ผิวผลเริ่มดำ เนื้อมีรสหวาน เพื่อจะได้ผลผลิตที่มีรสหวานตั้งแต่บนต้น ผนวกกับความปลอดภัยคือความเป็นอินทรีย์ และมีความคุ้มค่าด้วยการรับประกันคุณภาพทุกผล เนื่องจากศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะนิยมผลผลิตที่อร่อยตั้งแต่ได้ชิมครั้งแรก ซึ่งจะเป็นการสร้างความพึงพอใจและจูงใจให้มาซื้ออีก

๑.๒ การพัฒนาใจรู้

เกษตรกรอินทรีย์ เป็นโจทย์สำคัญที่จะต้องเรียนรู้ และถอดองค์ความรู้มาใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้สำเร็จ การศึกษาด้วยตนเองร่วมกับการศึกษาดูงาน จะทำให้เข้าใจหลักการและนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมมากกว่า ดังนั้น จึงเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆ และการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อจนเกิดทักษะความชำนาญ และการเข้ารับการฝึกอบรมอาชีพ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้และทำเป็นอาชีพเสริม

เริ่มจากการเข้ารับการฝึกอบรมที่ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๕ โดยเป็นตัวแทนของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์วัดมะทาย ในการอบรมครั้งนั้น ได้ความรู้เรื่องการปรับปรุงดินด้วยวัสดุธรรมชาติ จึงนำแนวทางมาปรับใช้ในสวนผลไม้ของตนเอง

องค์ความรู้เรื่องการเลี้ยงผึ้ง ชันโรง เพื่อช่วยในการผสมเกสรและเก็บเกี่ยวน้ำผึ้ง และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้ง ชันโรง เช่น เครื่องสำอาง และเครื่องดื่ม โดยได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้จากศูนย์ผึ้งจันทบุรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ปัจจุบันมีการขยายผลการเลี้ยงชันโรงไปสู่สมาชิกในชุมชนมากกว่า ๔๐ ราย

การพัฒนาองค์ความรู้เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการเกษตร ได้แก่ การแปรรูปผลไม้ โดยได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดจันทบุรี

ความรู้เรื่องการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เริ่มศึกษาด้วยตนเองและดูงานจากแหล่งต่างๆ เมื่อปี ๒๕๔๘ จึงเริ่มสนใจที่จะขอการรับรอง และได้ขอรับการถ่ายทอดความรู้จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร

เขตที่ ๖ เรื่อง มาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร จากนั้นได้นำไปปรับใช้ในการในสวนเรื่อยมา

การลองผิดลองถูก ทดลองด้วยตนเอง โดยอ้างอิงจากเอกสารวิชาการ เรื่องการทำปุ๋ยหมัก การทำน้ำหมักชีวภาพ การใช้สมุนไพรและสารสกัดจากพืชจากท้องถิ่น จนได้ผลจากการสังเกต จึงนำมาใช้เป็นปัจจัยการผลิตหลักในการทำสวนแบบเกษตรอินทรีย์

ความรู้เรื่องชีวภัณฑ์ทางการเกษตร ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากสำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖ โดยนำมาปรับใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ช่วงที่พบการระบาดมาก

การศึกษาดูงาน จากแปลงเกษตรอินทรีย์ที่ประสบความสำเร็จ ทั้งการผลิตและการตลาดเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตของตนเองและสมาชิกกลุ่มที่กำลังเริ่มปรับเปลี่ยน

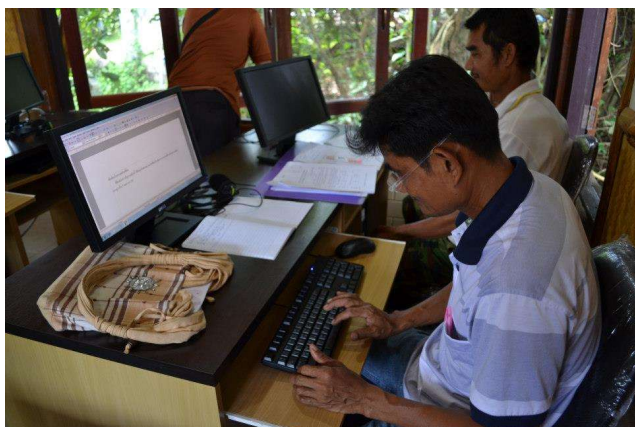
๑.๓ การประยุกต์และการบริหารจัดการใช้เทคโนโลยี

๑) การนำชีวภัณฑ์มาใช้ในการจัดการศัตรูพืช

เนื่องจากบางฤดูกาลมีการการระบาดของศัตรูพืชมาก การใช้สมุนไพรเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพียงอย่างเดียว อาจไม่พอ ดังนั้น จึงนำชีวภัณฑ์เข้ามาใช้ในการกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ เชื้อบิวเวอเรีย นำมาใช้ควบคุมเพลี้ยแป้งและเพลี้ยไฟ และเชื้อไตรโคเดอร์มา ใช้ควบคุมป้องกันโรครากเน่า โคนเน่า และโรคใบติดของทุเรียน

๒) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยในการพัฒนาการตลาดและการรับรู้ข่าวสาร

ปัจจุบันนี้มีการสื่อสารแบบไร้พรหมแดน ถ้าเกษตรกรรู้จักใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร เช่น การส่งอีเมล การใช้โซเชียลมีเดียและการหาข้อมูลจากเว็บไซต์ จะทำให้เปิดโลกทัศน์มากขึ้น ดังนั้น ตนเองจึงต้องพยายามเรียนรู้ โดยเข้ารับการฝึกอบรมการใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จากนั้นจะใช้เวลาว่างหมั่นฝึกฝนอยู่เสมอ จนสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้ในระดับดี สามารถพิมพ์งาน ส่งอีเมลและหาข้อมูลจากเว็บไซต์ได้ในระดับดี และยังใช้ในการพัฒนาการจำหน่ายสินค้าเกษตรและเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลแก่ผู้บริโภคอีกด้วย

๓) การใช้เครื่องจักรขนาดเล็กมาใช้ในการกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยวที่มีปริมาณผลผลิตมั่งคุดมาก ทั้งของตนเองและของสมาชิกกลุ่ม ประมาณปีละ ๒๕-๓๐ ตัน หากใช้แรงงานคนในการคัดขนาดและคุณภาพทำให้ล่าช้า จึงต้องมีการนำเครื่องคัดขนาดมั่งคุดและเครื่องลำเลียง มาช่วยในการปฏิบัติงาน

๑.๔ การแก้ไขปัญหาด้านการผลิต เศรษฐกิจและสังคม

๑) การปรับปรุงดินให้มีความสมบูรณ์

เกษตรกรอินทรีย์จะต้องมีการบำรุงดิน เพื่อให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชให้มีความสมบูรณ์เพียงพอต่อการออกดอกติดผล แต่การปรับปรุงดินแบบเกษตรอินทรีย์ จะต้องใช้เวลามากเนื่องจากในปุ๋ยหมักมีธาตุอาหารที่จำเป็นต่อพืชน้อย ดังนั้นจะต้องใช้วิธีการใส่ปุ๋ยแบบสะสมทุกๆปี เพื่อให้ดินมีความสมบูรณ์คล้ายกับดินในป่าธรรมชาติ ให้ต้นไม้ผลได้เจริญเติบโตคล้ายกับต้นไม้ที่อยู่ในป่า ปรับตัว และมีผลผลิตในปริมาณที่เหมาะสมกับความสมบูรณ์ของต้น โดยในช่วงแรกที่ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยหมักเพียงอย่างเดียว ต้นไม้ผลจะแสดงอาการขาดธาตุอาหารอย่างเห็นได้ชัดเจน คือใบเหลือง ชิด ใบร่วง แตกใบอ่อนน้อย ผลผลิตไม่ดก

การแก้ไขปัญหาดินขาดความสมบูรณ์ โดยการใส่ปุ๋ยหมัก ปีละ ๑๐ ตัน ร่วมกับการตัดแต่งวัชพืชเพื่อให้ได้เศษซากพืชลงไปดิน ทำให้มีชั้นหน้าดินเพิ่มมากขึ้น

๒) การแก้ไขปัญหาผลผลิตเสียหายจากแมลงศัตรูพืช

ช่วงออกดอกและผลอ่อน ได้แก่ เพลี้ยไฟและหนอนกินดอก จากการสังเกตพบว่า เพลี้ยไฟจะระบาดมากในช่วงที่อากาศแห้งแล้ง ดังนั้นจึงใช้วิธีการเพิ่มความชื้นในอากาศด้วยการฉีดพ่นน้ำ ที่ผสมด้วยน้ำสมุนไพร ได้แก่ หนอนตายหยาก บอระเพ็ด ตะไคร้หอม และหางไหล เพื่อช่วยกำจัดหนอน สลับกับการฉีดพ่นน้ำส้มควันไม้ ที่มีกลิ่นแรง ช่วยไล่แมลงได้อีกด้วย โดยฉีดพ่น ติดต่อกัน ๗-๑๐ ครั้ง ทุก ๓-๕ วัน

๓) การแก้ปัญหาาราคาผลผลิตตกต่ำ

ช่วงแรกที่เราเริ่มทำเกษตรอินทรีย์ ผลไม้ถูกศัตรูพืชทำลายมาก ลักษณะภายนอกไม่สวย เมื่อนำไปจำหน่ายในตลาดทั่วไป จะได้ราคาต่ำมาก เช่น มังคุด ราคา กิโลกรัมละ ๘-๑๐ บาท พุเรียนราคา กิโลกรัมละ ๒๐-๓๐ บาท จึงมีแนวคิดที่จะจำหน่ายผลผลิตให้กับลูกค้าที่ชอบบริโภคผลไม้อินทรีย์ จึงเริ่มทำการตลาดโดยการโปรโมทผ่านสื่อต่างๆ และออกร้านจำหน่ายสินค้า และจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทำให้จำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่คุ้มค่า

๒. ผลงาน และความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณ และคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และความยั่งยืนในอาชีพ

๒.๑ การผลิตตามมาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์ เพื่อให้ได้ผลผลิตคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของคู่ค้า และผู้บริโภค

๒.๑.๑ การจัดสุขลักษณะสวน

๑) พื้นที่ปลูก/ แหล่งน้ำมีคุณภาพ/ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

แปลงที่ ๑ เป็นที่ราบสลับกับที่เนิน เป็นดินร่วนปนทราย มีความเหมาะสมต่อการปลูกไม้ผล ไม่อยู่ใกล้แหล่งมลพิษที่จะก่อให้เกิดการปนเปื้อนไปสู่ผลผลิตได้ และมีมาตรการป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงข้างเคียงโดยการปลูกต้นไม้เป็นแนวกันชน ขุดร่องน้ำ และชักชวนให้สวนข้างเคียงปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์ ใช้น้ำจากคลองธรรมชาติที่มีต้นน้ำมาจากเขื่อน มีคุณภาพน้ำเหมาะสมต่อการผลิตไม้ผล

แปลงที่ ๒ เป็นที่ลุ่ม ปรับเปลี่ยนจากนาข้าวมาปลูกไม้ผล เป็นดินเหนียว ไม่อยู่ใกล้แหล่งมลพิษที่จะก่อให้เกิดการปนเปื้อนไปสู่ผลผลิตได้ และมีมาตรการป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงข้างเคียงโดยการปลูกต้นไม้เป็นแนวกันชน ขุดร่องน้ำ และขุดร่องระบายน้ำให้ไหลออกจากสวนในฤดูฝน ใช้น้ำจากบ่อน้ำภายในสวน ปริมาณเพียงพอตลอดฤดูกาล ปัจจุบันกำลังปรับพื้นที่เพื่อปลูกผักอินทรีย์

๒) ความสะอาดปลอดภัย และการกำจัดของเสีย

การปลูกไม้ผลแบบเกษตรอินทรีย์ เป็นการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในขั้นตอนผลิตจะต้องใช้ปัจจัยการผลิตหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ในการการตัดแต่งกิ่ง จะมีเศษใบไม้ กิ่งไม้ ที่กิ่งไม้ใหญ่ๆ สามารถย่อยสลายเองได้ จะนำไปกองทับถมในบริเวณที่ร่ม มีความชื้นสูง และใช้น้ำหมักที่มีจุลินทรีย์ธรรมชาติราดลงไปต่อกิ่งใบไม้ เพื่อให้ย่อยสลายเองตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นการปรับปรุงดินอีกวิธีหนึ่งด้วย

การนำผลไม้ที่ด้อยคุณภาพ เช่น ผลแตก ผลบิดเบี้ยว จะนำมาทำเป็นน้ำหมักนำไปฉีดพ่นลงดินภายใต้ทรงพุ่ม เพื่อเป็นปุ๋ย ในช่วงหลังการเก็บเกี่ยว หรือเปลือกมังคุดที่เหลือจากการแกะเนื้อไปแปรรูป จะนำไปกองไว้ในสวนให้ย่อยสลาย จึงนำไปหว่านใต้โคนต้นทุเรียน เพื่อเป็นปุ๋ยบำรุงดิน

๒.๑.๒ การจัดการเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตร

๑) การจัดทำรายการการจัดเก็บเครื่องมือ และอุปกรณ์

มีการจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์การเกษตร ไว้ในโรงเรือน เพื่อง่ายต่อการควบคุม และการนำมาใช้พร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์การเกษตร ให้มีเพียงพอต่อการใช้งาน ไม่ต้องเช่าจากภายนอก และจะใช้เครื่องมือการเกษตรสำหรับแปลงเกษตรอินทรีย์เท่านั้น เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากภายนอก

๒) การตรวจสอบสภาพและการซ่อมบำรุง

มีการทำความสะอาด เครื่องจักรและซ่อมบำรุงตามสภาพ เพื่อให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และมีการจัดเก็บแยกเป็นสัดส่วนหลังหยุดใช้งาน เช่น เครื่องคัดคุณภาพมังคุด สายพานลำเลียงมังคุด เครื่องเป่าลมและตะกร้าพลาสติก เป็นต้น

๒.๑.๓ การจัดการปัจจัยการผลิต

๑) การจัดการปัจจัยการผลิตและแหล่งที่มา

การนำวัสดุมาจากภายนอกฟาร์มที่นำมาใช้ทำปุ๋ยหมักและวัสดุปลูกพืช จะเป็นวัสดุในท้องถิ่น สามารถระบุได้ถึงแหล่งที่มา ที่ไม่ใช่แหล่งที่ใช้สารเคมีมาก โดยมีการจดบันทึกแหล่งที่มาของวัสดุและวิธีการนำมาหมักก่อนนำมาใช้

พืชที่นำมาใช้หมักเป็นสารไล่แมลง ได้แก่ หนอนตายหยาก หางไหล บอระเพ็ด และตะไคร้หอม จะซื้อจากแหล่งจำหน่ายในท้องถิ่น หรือจากเกษตรกรอื่น หรือเก็บเกี่ยวจากป่า นำมาหมักเก็บไว้ใช้ตลอดฤดูกาลผลิต

วัตถุดิบที่นำมาทำน้ำหมักชีวภาพ ได้จากสวนของตนเอง เช่น มังคุด กล้วย ดอกทุเรียน ดอกลองกอง หน่อกล้วย เป็นต้น

๒) การตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ

การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจะปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมพัฒนาที่ดินและกรมวิชาการเกษตร ในการกำหนดสัดส่วนของวัสดุ จะต้องเป็นไปตามหลักวิชาการและมีการทดสอบคุณภาพของปุ๋ยจากสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดจันทบุรีทุกปี

๒.๑.๔ การปฏิบัติ และการควบคุมการผลิต

๑) การจัดการกระบวนการผลิต

การจัดการผลิตไม้ผลอินทรีย์ จะต้องมีการวางแผนการจัดการผลิตตลอดทั้งปี เนื่องจากจะต้องปรับปรุงดินและบำรุงต้นพืชให้พร้อมสำหรับฤดูกาลถัดไป ดังนี้

การตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บเกี่ยว

การตัดแต่งกิ่งที่ไม่สมบูรณ์ กิ่งกระโดงในทรงพุ่ม กิ่งซ้อนกัน และกิ่งฉีกหัก และกิ่งที่แน่นทึบเกินไป ออก ทำให้แสงแดดส่องเข้าไปในทรงพุ่ม ระบายอากาศได้ดี นอกจากจะช่วยลดการสะสมของศัตรูพืชแล้ว ยังช่วยให้พืชมีการเจริญเติบโตได้ดี มีจำนวนใบเหมาะสม สามารถติดดอกออกผลได้ดี เนื่องจากสวนเกษตรอินทรีย์ใช้เพียงปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ซึ่งมีธาตุอาหารน้อยอยู่แล้ว จึงจำเป็นต้องตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสมต่อความสมบูรณ์ของธาตุอาหารในดิน

การปรับปรุงบำรุงดิน

การใส่ปุ๋ยหมักหลังการเก็บเกี่ยวหรือในช่วงเดียวกันกับการตัดแต่งกิ่ง เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการทำเกษตรอินทรีย์ เนื่องจากปุ๋ยหมักย่อยสลายช้า พืชนำไปใช้ประโยชน์ได้ยาก ฉะนั้น จึงต้องใส่ปุ๋ยให้เร็วที่สุดหลังเก็บเกี่ยวเสร็จ เพื่อให้ทันต่อการแตกใบอ่อนในช่วงฤดูฝน โดยหว่านปุ๋ยหมัก ต้นละ ๖๐ กิโลกรัม ร่วมกับปุ๋ยคอกมูลไก่ ๒๐ กิโลกรัม โดยส่วนผสมของปุ๋ยหมักประกอบด้วย มูลสัตว์ ๑ ส่วน วัสดุการเกษตรได้แก่ กากมันสำปะหลัง แกลบดิบ ขี้เถ้าแกลบ ๓ ส่วน และน้ำหมัก ๑๐๐ ลิตรต่อปุ๋ย ๑,๐๐๐ กิโลกรัม

การใช้น้ำหมักชีวภาพเพื่อช่วยปรับปรุงดิน

น้ำหมักชีวภาพจัดว่าเป็นปุ๋ยที่พืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเจริญเติบโตได้ดี แต่จะต้องใช้อัตราความเข้มข้นที่เหมาะสม โดยจากการทดลองด้วยตนเอง พบว่า ถ้าใช้ในการฉีดพ่นทางใบต้องฉีดพ่นในปริมาณเจือจาง ๑ ลิตรต่อน้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร จึงจะได้ผลดี แต่การฉีดพ่นที่ใบในช่วงฤดูฝนนั้นทำได้ยาก จึงปรับเปลี่ยนวิธีการโดยต่อเข้ากับระบบให้น้ำแบบปริงเกอร์ ทำให้สะดวกและประหยัดเวลาได้มากกว่า

น้ำหมักที่ใช้ คือปลาหมัก ได้จากการหมักปลาทะเล ๒ ส่วน กากน้ำตาล ๑ ส่วน และน้ำสะอาด ๑ ส่วน หมักไว้ ๑ เดือน กรองเอาน้ำปลาหมัก ๒ ลิตร ผสมน้ำสะอาด ๒๐๐ ลิตร ล่อยไปพร้อมระบบให้น้ำ ทุก ๓-๕ วัน ช่วงประมาณเดือน สิงหาคม-กันยายน

การป้องกันกำจัดศัตรูพืช

การปลูกพืชหลากหลายชนิด เพื่อลดความเสี่ยงจากการระบาดของแมลงศัตรูพืช และมีการใช้น้ำหมักจากพืช (หมักแยกกัน) ได้แก่ หางไหล ตะไคร้หอมกลั่น หนอนตายหยาก ทีและบอระเพ็ด หมักไว้ล่วงหน้าก่อนถึงฤดูกาล โดยใช้พืช ๓ ส่วน น้ำตาลทรายแดง ๑ ส่วน หมักไว้ ๓๐ วัน นำมาใช้โดย ตวงน้ำหมักแต่ละชนิดมาผสมกัน อย่างละ ๑ ลิตร ผสมน้ำ ๒๐๐ ลิตร นำไปฉีดพ่นช่วงมั่งคุดแตกใบอ่อนเพื่อกำจัดหนอนกินใบ และช่วงออกดอกและติดผลอ่อน เพื่อลดการระบาดของเพลี้ยไฟ

การป้องกันกำจัดโดยใช้สมุนไพรนั้น ไม่สามารถป้องกันกำจัดให้แมลงหมดไป แต่จะเป็นการลดปริมาณการทำลายให้น้อยลง เพื่อให้มีผลผลิตที่มีผิวสวยบ้าง ผิวลายบ้าง เนื่องจากความต้องการของลูกค้าไม่เหมือนกัน

น้ำหมักหางไหล

น้ำหมักหนอนตายหยาก

น้ำหมักบอระเพ็ด

ช่วงที่พบการระบาดมาก จำใช้ชีวภัณฑ์ บีที ฉีดพ่นเพื่อกำจัดหนอน และบิวเวอร์เรีย กำจัดเพลี้ยหอย เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟ โดยซื้อเข้ามาขายเอง

การปฏิบัติเพื่อส่งเสริมคุณภาพของผลผลิต

การผลิตผลไม้แบบอินทรีย์ ไม่ได้มุ่งเน้นให้ผลผลิตมีผิวสวย แต่จะเน้นการผลิตผลไม้ที่มีรสชาติที่เป็นธรรมชาติ ไม่มีการปรุงแต่งมาก ดังนั้น จะต้องมีการควบคุมการผลิตตั้งแต่การใส่ปุ๋ยหมัก จะต้องใส่อัตราที่เพียงพอ และสม่ำเสมอ ต้องใส่ปุ๋ยและฉีดพ่นควบคุมศัตรูพืชให้เป็นไปตามแผนการผลิตประจำปี เพื่อให้ผลไม้มີคุณภาพใกล้เคียงกันทุกปี และออกดอกติดผลเป็นไปตามฤดูกาล

การตัดแต่งดอกและผลอ่อน เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องปฏิบัติ เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพผลผลิตโดยตรง ดังนี้

- การตัดแต่งช่อดอกลองกอง โดยลักษณะการออกดอกของลองกอง จะออกเป็นกลุ่มช่อดอก และออกดอกตามกิ่งทั่วไปตั้งแต่โคนต้นจนถึงปลายกิ่ง ดังนั้น จะต้องมีการตัดแต่งช่อดอกออกเพื่อให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโต โดยการตัดแต่งช่อดอกที่อยู่ปลายกิ่ง และอยู่ตามโคนต้นออกให้หมด ให้เหลือไว้ช่วงกลางต้น และตัดแต่งออกให้เหลือ ๑ ช่อ ต่อ ๑ กลุ่มช่อดอก โดยจะประเมินตามความสมบูรณ์ของต้นลองกองด้วยว่าจะไว้ช่อดอกกี่ช่อต่อต้น

- การตัดแต่งช่อดอกทุเรียน หลังจากทุเรียนออกดอกระยะหัวกำไร จะทำการตัดแต่งดอกออกบ้าง เพื่อให้ไม่ให้หนานานจะเกินไป และเมื่อติดผลอ่อนแล้ว จะพิจารณาตามความสมบูรณ์ของต้นว่าจะไว้ผลต้นละกี่ผล เนื่องจากถ้ามีการไว้ผลมากจนเกินไป จะทำให้ต้นทุเรียนยืนต้นตาย

การใช้ชั้นโรงช่วยผสมดอกเงาะ

ชั้นโรงเป็นแมลงตระกูลผึ้ง มีชื่อถิ่นว่า “แมงโรม” มีความสามารถในการผสมดอกเงาะได้ดีกว่าผึ้ง เนื่องจากตัวเล็กกว่า ระยะทางหากินไม่ไกล สามารถเข้าไปผสมเกสรของดอกเงาะได้ดี

วิธีการใช้ชั้นโรงเพื่อผสมดอกเงาะ โดยการเลี้ยงชั้นโรงในกล่องไม้ ท่อนไม้ หรือวัสดุเหลือใช้อื่นๆที่เป็นไม้ เมื่อดอกเงาะเริ่มบานได้ ร้อยละ ๗๐ ของช่อดอก จะนำรังชั้นโรงไปวางไว้ในสวนเงาะจนกว่าดอกเงาะจะบานจนสุดปลายช่อดอก และกลีบดอกเริ่มโรย โดยในช่วงผสมดอกเงาะนี้ จะไม่มีการฉีดพ่นสารใดๆทั้งสิ้น เนื่องจากอาจเป็นอันตรายแก่ชั้นโรง

การควบคุมคุณภาพในระหว่างเก็บเกี่ยวผลผลิต

การเก็บเกี่ยวมังคุด

การจำหน่ายผลผลิตมังคุดของกลุ่ม จะเก็บเกี่ยวผลสุกระยะ ๓-๔ คือสีของเปลือกเริ่มเป็นสีดำ เนื่องจากลูกค้าต้องการรสชาติหวาน และลูกค้าบางรายทำการส่งออกทางเครื่องบิน และต้องการมังคุดที่จำหน่ายได้ทันทีเมื่อไปถึงประเทศปลายทาง ดังนั้น การเก็บมังคุดในระยะผลสุกนี้ จะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ เนื่องจากถ้าได้รับการกระทบกระเทือนมากจะทำให้เปลือกแข็งและคุณภาพภายในเสียหาย โดยจะต้องสอยมังคุดทีละผล และลำเลียงด้วยความระมัดระวัง

การคัดคุณภาพของผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว

การคัดคุณภาพของผลผลิต จะเป็นไปตามความต้องการของลูกค้า บางรายต้องการมังคุดระยะผลสุก บางรายต้องการระยะสายเลียด บางรายต้องการผิวลาย และบางรายต้องการเฉพาะผิวมัน จึงจำเป็นต้องใช้แรงงานในการคัดที่มีความชำนาญ โดยส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน โดยในขั้นตอนแรกจะคัดขนาดโดยใช้เครื่องคัดขนาดก่อน จากนั้นจึงใช้แรงงานคนในการคัดคุณภาพความสุกแก่ตามที่ลูกค้าต้องการ

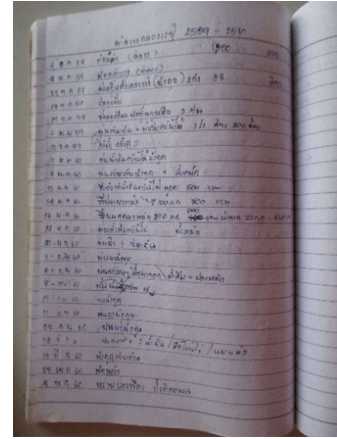
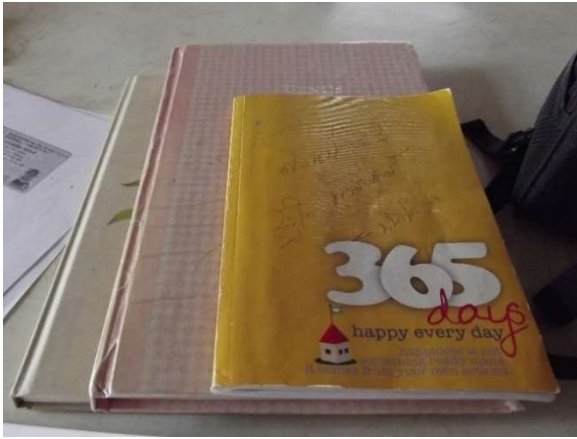

ผลผลิตทุเรียนจะไม่มี การคัดขนาด แต่จะมีการคัดคุณภาพความสุกแก่ เพื่อให้ลูกค้าที่มาซื้อได้ทุเรียนที่มีคุณภาพ โดยจำหน่ายตามน้ำหนักของผล

๒.๑.๕ การบันทึก และการควบคุมเอกสาร

การบันทึกข้อมูลการผลิต จะจัดทำบันทึกที่เกี่ยวกับการจัดการภายในสวน การทำปัจจัยการผลิต การเก็บเกี่ยวและการจำหน่าย โดยบันทึกข้อมูลมีความต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน สามารถทวนสอบกลับได้ และมีการจัดเก็บบันทึกไว้เพื่อการทวนสอบมากกว่า ๑ รอบการรับรอง

๒.๒ ความยั่งยืน และความต่อเนื่องในระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์

หลังจากได้รับการรับรอง การผลิตพืชอินทรีย์ จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๖ กรมวิชาการเกษตร เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๔ สามารถนำไปรับรองไปใช้ในการจำหน่ายผลผลิต ให้แก่ลูกค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ และยื่นขอต่ออายุการรับรองมาจนถึงปัจจุบัน

ความคาดหวังในระบบรับรองมาตรฐานในอนาคต มีความประสงค์จะยื่นขอการรับรองแบบกลุ่ม ที่มีสมาชิกทั้งหมด ๓๐ ราย เพื่อรวบรวมผลผลิตจำหน่ายให้กับลูกค้าที่มีความต้องการผลไม้อินทรีย์เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาระบบการผลิตให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้น โดยกำลังเรียนรู้เรื่องการปลูกผักอินทรีย์ เพื่อจำหน่ายในตลาดท้องถิ่น เนื่องจากเห็นว่า ปัจจุบันการคนในชุมชนต้องซื้อผักจากตลาดที่ไม่รู้แหล่งที่ ไม่ทราบหาวิธีการผลิตเป็นอย่างไร จึงอยากจะปลูกให้มีแหล่งซื้ออยู่ในชุมชน และพัฒนาไปจำหน่ายในระดับจังหวัดต่อไป

ปัจจุบันได้รวบรวมผลไม้อินทรีย์จากสมาชิกที่มีใบรับรองแล้ว ส่งจำหน่ายให้แก่บริษัทเอกชน ได้แก่

- บริษัท เนชั่น พรีเมียมแอนด์ฟู้ด จำกัด ส่งสินค้าไปจำหน่ายในกลุ่มประเทศยุโรป
- บริษัท พีแอนด์เอฟ จำกัด ส่งสินค้าไปจำหน่ายประเทศญี่ปุ่น
- ห้างสรรพสินค้า ท็อป ซูเปอร์มาร์เก็ต ซื้อผลไม้ไปจำหน่ายแบบซื้อขาด ไม่ใช้การฝากขาย โดยมีการพัฒนาตลาดร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน มีการจัดทำ MOU ระหว่าง กลุ่มเกษตรอินทรีย์ ปัตถิโมเดล และ ท็อป ซูเปอร์มาร์เก็ต เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรีและหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นสักขีพยาน เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้มีวางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้ามากขึ้น โดยส่งผลผลิตผัก ผลไม้อินทรีย์ไปวางจำหน่ายทุกสาขาในภาคตะวันออก ซึ่งมีการทดลองทางการตลาดร่วมกันมาแล้ว ๒ ปี โดยเน้นที่คุณภาพของผลผลิตเป็นหลัก ไม่เน้นปริมาณ

MOU (บันทึกข้อตกลงทางการค้า)

TOPS

Central Food Market

ยกระดับมาตรฐานผลไม้อินทรีย์

สู่พื้นที่โมเดลนวัตกรรม

กำหนดการ
วันที่ 15 มกราคม 2562
ณ ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์บ้านบึงบัว อ.ฉะเชิงเทรา จ.ฉะเชิงเทรา

เวลา 11.30 น. พร้อมกันที่กลุ่มปัทมโมเดล รับประทานอาหารร่วมกัน
เวลา 13.00 น. เวทีเสวนาเกษตรอินทรีย์
เวลา 14.00 น. ลงนามทำความร่วมมือ

15 มกราคม 2562

สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อเข้าสู่ระบบบ้านบึงบัว

ตารางแสดงปริมาณผลผลิตของนายรัฐไท พงษ์ศักดิ์ ปี พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑

ชนิดพืช	ปริมาณผลผลิต/ปี (กก.)			ราคาผลผลิตเฉลี่ย (บาท)
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	
มังคุด	๖,๗๐๐	๖,๐๐๐	๔,๐๐๐	๖๕
เงาะ	๓,๐๐๐	๒,๕๐๐	๓,๐๐๐	๕๐
พลองกอง	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๕๐
ทุเรียน	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๑๒๐

ตารางแสดงต้นทุนในการทำเกษตรอินทรีย์ ของนายรัฐไท พงษ์ศักดิ์ ปี พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑

ปี					
๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑	
ต้นทุน	กำไร	ต้นทุน	กำไร	ต้นทุน	กำไร
๑๒๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐

ตารางแสดงรายรับ รายจ่าย จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม (รายได้จากสวนผลไม้ สวนยางพารา และกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร)

ปี	รายรับ	รายจ่าย	กำไรสุทธิ
พ.ศ.๒๕๕๗	๔๒๔,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๓๐๔,๐๐๐
พ.ศ.๒๕๕๘	๔๒๙,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐	๒๘๙,๐๐๐
พ.ศ.๒๕๕๙	๕๒๓,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๔๐๓,๐๐๐
พ.ศ.๒๕๖๐	๕๗๒,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๔๗๒,๐๐๐
พ.ศ.๒๕๖๑	๖๓๒,๗๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๔๘๒,๗๐๐

การดำเนินการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กลุ่มเกษตรอินทรีย์รัฐไท ๙ สวน เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแนะนำ ของจังหวัดจันทบุรี โดยจะเปิดให้เข้าชมสวน และท่องเที่ยววิถีชุมชน ช่วงเดือน เมษายน-มิถุนายน โดยมีนโยบายของกลุ่มที่จะเปิดให้ชิมฟรี ๕ ปี ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ ซึ่งนักท่องเที่ยวไม่ต้องเสียค่าเข้าชมสวนและไม่ต้องเสียค่าชิมผลไม้ หากพอใจในรสชาติก็สามารถซื้อกลับบ้านได้ ซึ่งปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเข้าชมมากกว่า ๑,๐๐๐ ราย

การจำหน่ายผลผลิตรูปแบบอื่นๆ

นอกจากจะวางผลผลิตจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว ณ ที่ทำการของกลุ่มแล้ว ยังมีการจำหน่ายผลผลิตด้วยการส่งจองล่วงหน้า และสั่งซื้อทางอินเทอร์เน็ต และจัดส่งด้วยระบบขนส่งไปรษณีย์ ปัจจุบันมีลูกค้าประจำมากกว่า ๑๐๐ ราย

การดำเนินกิจกรรมการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร

เนื่องจากปริมาณผลผลิตมีค่อนข้างมาก และมีการสุก
งอมมากเกินไปไม่สามารถส่งจำหน่ายได้ จึงต้องมีการจัดการเพื่อ
ไม่ให้ผลผลิตสูญเสียมูลค่า จึงพิจารณาจากศักยภาพของผลไม้แต่
ละชนิดว่าสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง

การดำเนินงานแปรรูปตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๕๗ เป็นต้นมา ได้
แปรรูปผลิตภัณฑ์ไวน์มังคุด จำนวน ๒,๐๐๐ ลิตร ทุเรียนกวน
และเครื่องสำอางจากเปลือกมังคุดและชันโรง โดยวางจำหน่าย
ผลิตภัณฑ์ ณ ที่ทำการของกลุ่ม ถือว่าเป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง

๒.๓ การขยายผล สามารถเผยแพร่ และเป็นแบบอย่างของส่วนรวม และเครือข่ายได้

เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๐ หลังจากทดลองทำการผลิตในสวนของตนเอง จึงได้ชักชวนญาติและเพื่อนบ้านที่สนใจ ทดลองปรับเปลี่ยนมาทำแบบเกษตรอินทรีย์บ้าง ใช้สวนของตนเองเป็นตัวอย่างและเป็นสถานที่เรียนรู้ จนมีสมาชิกรวมกลุ่มกัน ๙ ราย ในปี พ.ศ.๒๕๕๗ โดยตั้งชื่อว่า กลุ่มเกษตรอินทรีย์รัฐไท ๙ สวน ซึ่งเป็นที่รู้จักในกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงเกษตร

หลังจากสมาชิกเริ่มปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์แล้ว จึงให้ยื่นขอการรับรอง ปัจจุบัน มีสมาชิกที่ได้รับการรับรองแล้ว ๗ ราย และจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

การขับเคลื่อนกลุ่ม PGS เพื่อสร้างระบบชุมชนรับรอง ให้สมาชิกคุ้นเคยกับการทำงานแบบกลุ่มอย่างมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาไปสู่การรับรองเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานสากล ปัจจุบันมีสมาชิก ๓๘ ราย มีการประชุมกันทุก ๒ เดือน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกำหนดแนวทางขับเคลื่อนกลุ่ม โดยเน้นการช่วยกันผลิตให้ได้ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ หากรายใดได้รับการรับรองแล้ว จะรวบรวมผลผลิตมาทำการตลาดร่วมกัน โดยแบ่งสมาชิกเป็น ๒ เกรด ได้แก่ เกรด A = ได้การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จากหน่วยรับรอง และ ระบบ PGS และ เกรด B = สมาชิกที่กำลังปรับเปลี่ยนเป็นอินทรีย์ โดยจะต้องช่วยกันขับเคลื่อนจนสมาชิกทุกคนได้รับการรับรองอย่างน้อยต้องระบบ PGS จึงจะดำเนินการขอการรับรองแบบกลุ่มกับกรมวิชาการเกษตรต่อไป

กิจกรรมการตรวจเยี่ยมสวนของสมาชิก

การประชุมกลุ่มปฎิวิโมเดล

ปริมาณผลผลิตของกลุ่มปฎิวิโมเดลที่มีการรวบรวมและส่งจำหน่ายในปี พ.ศ.๒๕๖๑

ชนิดพืช	ปริมาณผลผลิต (ตัน)	ราคา	
		ต่ำสุด	สูงสุด
มังคุด	๓๐๐	๕๐	๑๕๐
ทุเรียน	๒๐๐	๑๐๐	๑๕๐
ลองกอง	๑๕๐	๗๐	
เงาะ	๗๐	๔๐	๗๐

นอกจากนี้ วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพยังเป็นสถานที่เรียนรู้การทำเกษตรอินทรีย์ ซึ่งมีเกษตรกรเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากกว่า ๑,๐๐๐ คน และได้รับเชิญเข้าร่วมเสวนาในงานต่างๆอีกมากมาย

๓. ความเป็นผู้นำ และการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้านต่างๆ

๓.๑ เป็นผู้นำกลุ่มหรือชุมชน

- ๑) ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพบ้านปल्ली
- ๒) ประธานกลุ่ม PGS ปल्लीโมเดล
- ๓) ประธานศูนย์เรียนรู้ชุมชนปल्ली
- ๔) ประธานกลุ่มเพาะเลี้ยงชันโรง
- ๕) ประธานกลุ่มปรับปรุงคุณภาพมังคุดอำเภอมะขาม

๓.๒ การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

๑) หมอдинอาสาตำบลปल्ली ทำหน้าที่ให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้น ให้คำแนะนำในการปรับปรุงดิน และเป็นตัวแทนในการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ

๒) เกษตรอาสาอำเภอมะขาม ทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านการปลูกพืช การรายงานข้อมูลด้านการเกษตรให้แก่หน่วยงานภาครัฐ เช่น สถานการณ์ผลไม้และภัยพิบัติต่างๆ

- ๓) สมาร์ทฟาร์มเมอร์จังหวัดจันทบุรี
- ๔) คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนวัดมะทาย
- ๕) คณะกรรมการหมู่บ้าน ทำหน้าที่วางแผนการพัฒนาหมู่บ้านและเป็นผู้จัดทำกิจกรรมในหมู่บ้าน
- ๖) คณะกรรมการโครงการไทยนิยมยั่งยืน

๔. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๔.๑ การจัดสุขลักษณะสวนที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

การทำเกษตรอินทรีย์ต้องมีความหลากหลายของชนิดพืช ดังนั้นจะปลูกพืชแบบผสมกันหลายชนิด โดยไม่ได้แบ่งแปลงย่อย ให้มีสภาพคล้ายกับป่าธรรมชาติ วางระบบท่อน้ำ PVC ฝังดิน สามารถใช้ได้นานหลายปี ประหยัดต้นทุน ทำให้ไม่มีขยะปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม วัสดุที่นำมาทำเป็นรังของชันโรง จะเป็นวัสดุจากธรรมชาติ ได้แก่ กิ่งไม้ ท่อนไม้ สามารถย่อยสลายเองตามธรรมชาติเมื่อไม่ได้ใช้งาน

๔.๒ ผลิตปัจจัยการผลิตเองเป็นหลักจากวัสดุภายในฟาร์ม

กิ่งไม้ที่เหลือจากการตัดแต่งกิ่ง จะนำไปกองไว้ในสวนให้ย่อยสลายเองตามธรรมชาติก่อน จากนั้นจะนำไปใส่ได้โคนต้น และช่วงออกดอก จะต้องมีการตัดแต่งดอกทุเรียน และดอกลองกอง จะนำมาทำน้ำหมักและปุ๋ยหมัก

๔.๓ มีการจัดการเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

การคลุมดินด้วยวัชพืช ในฤดูแล้ง ช่วยรักษาความชื้นบริเวณผิวดินได้ โดยในฤดูแล้งจะตัดแต่งวัชพืชเพียงบางส่วนเท่านั้น ส่วนฤดูฝน จะปล่อยให้วัชพืชคลุมหน้าดินและตัดแต่ง ๒-๓ ครั้งเท่านั้น เนื่องจากวัชพืชจะช่วยชะลอการไหลของน้ำขณะฝนตก ช่วยจับตะกอนต่างๆที่ไหลมากับน้ำ ลดการชะล้างธาตุอาหารไปจากผิวดินได้ดี และการตัดแต่งวัชพืชทำให้ได้วัสดุปรับปรุงดินส่งผลให้โครงสร้างของดินร่วนซุยขึ้น

การปลูกต้นไม้เพื่อเป็นร่มเงาใกล้กับแหล่งน้ำ ช่วยลดการระเหยของน้ำได้ดี และยังช่วยให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำหลากหลายชนิดอีกด้วย

๔.๔ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหลายทางขึ้น...

การทำเกษตรอินทรีย์จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศที่เหมาะสมกับการปลูกพืชชนิดนั้นๆ เช่น ลองกองและมังคุดชอบร่มเงาแบบรำไร และการใช้ชีวภัณฑ์หรือสมุนไพรในการกำจัดศัตรูพืช ถ้ามีความชื้นสูงจะค่อนข้างมีประสิทธิภาพมาก ดังนั้น จึงปลูกต้นไม้หลากหลายชนิด เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ตะเคียน ยางนา เพกา สะเดา พยุง ไข่ และอนุรักษ์ต้นไม้ป่าดั้งเดิม เช่น กระบก เร่วหอม เต่าเกียดและกระวาน

